

nastici (1945–53). Trenirao pionirke, omladinke, vježbačice I razreda i žensku reprezentaciju Vojvodine i Jugoslavije. Dobitnik brojnih nagrada i priznanja, te Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1979).

Madarević, Petar (1931), modelar-stolar; reprezentativac u padobranstvu, postigao 1956 SR pojedinačnim skokom na cilj bez zadržke sa 600 m danju (1,1 m od cilja). To je prvi SR u povijesti jugosl. sp. zrakoplovstva priznat od FAI. Dobitnik zlatne C značke padobranca (1957).

mađarska obrana, šah: otvaranje koje pripada grupi otvorenih igara, a nastaje nakon ovih početnih poteza: 1. e4 e5; 2. Sf3 Sc6; 3. Lc4 Le7.

mae ashi geri (jap.), karate: udarac nogom prema naprijed; brži je, ali slabiji od udarca nogom prema nazad. Može se zadati bez mijenjanja težišta, pa se zato najčešće koristi za obranu od protivnika.

mae geri (jap.), karate: osnovni udarac nogom prema naprijed, najčešće vrhom stopala ili petom. Najefikasniji je m.g. izveden u trbuhi ili prsa protivnika, a nešto slabiji u glavu. Dva su osnovna tipa ovog udarca: mae geri kekomi i mae geri keage.

mae geri keage (jap.), karate: udarac podignutom nogom naprijed pri kojem se koljeno podiže do vis. prsa; cilj: se pogada donjom površinom stopala ispod prstiju. Primjenjuje se za napad visokih ciljeva, tj. u glavu ili u vrat protivnika.

mae geri kekomi (jap.), karate: udarac nogom naprijed, pri kojem se noga prvo podigne do vis. prsa, a zatim gurne potkoljenica da bi se vrhom stopala ili petom izveo udarac u protivnika. Služi pretežno za pogadanje donjeg dijela tijela, ili trbuha, ili za zaustavljanje protivnika.

mae tobi geri (jap.), karate: udarac nogom naprijed u skoku; natjecatelj skoči uvis snažnim odrazom, zatim zadaje udarac jednom nogom i doskoči na obje noge. Koristi se za napad u glavu ili gornji dio tijela; primjenjuje se u borbi s protivnikom na većem razmaku; opasan je za napadača jer se izlaže protunapadima, dok je još u fazi leta.

mae ukemi (jap.; pad naprijed), džudo: vježba u kojoj džudoka pada prema naprijed, nalik na kolut, s tim da završava padom na bok i amortizirajući udarcem rukom. To je vježba za početnike, kako se kod kasnijeg uvježbavanja bacanja ne bi ozlijedio. Pad naprijed izvodi se najprije kao kolut s koljena, zatim iz stojećeg stava, a kasnije kao kolut leteći bez i s visinskim i dužinskim preprekama.

Magazinović, Maga (1882–1968), plesni pedagog i teoretičar. Protagonist novih pravaca u plesu i umjetničkoj gimnastici, zasnovanih na Delsarteovim zakonima tjele. kretanja i plesnom pravcu Isadore Duncan. God. 1910 u Beogradu je, sa Z. Prica-Krstić, osnovala Školu za recitaciju, estetičku gimnastiku i strane jezike, koja je prestala radom 1913; god. 1919 osnovala je Školu za ritmiku i plastiku, koja je djelovala do 1955.

magični četverokut, nogomet: naziv za varijantu WM sistema, kojom se ostvaruje premoć u središnjem dijelu igrališta zajedničkom igrom između dva pomagača i dviju spojki.

Magistris, Gianni de (1950), tal. reprezentativac u vaterpolu sa 302 nastupa, član ekipe Florentia Algide (Firence). Jedan od najboljih vaterpolo-strijelaca Italije (12 puta, od toga 2 puta s rekordnim brojem od 102 zgoditka). U sastavu reprezentacije Italije sudjelovao na PS 1974 (III mjesto), 1978 (I),

na OI 1976 (II), te na MI 1975 (I) i 1979 (II). Poslije djeluje kao trener u klubu.

Maglić (2386 m), najviši vrh SRBIH, okružen Sutjeskom. Perućicom, Trnovačkim jezerom i visoravni Vučevu. Postoji nekoliko pješačkih i jedan polualpinistički prilaz. Planinarska kuća je na Hadžića ravni.

Magnan, Jean-Claude (1941), franc. reprezentativac u mačevanju (flore); prvi na PS 1963, 1965 (pojedinačno) i 1971 (ekipno) te na OI 1968 (pojedinačno); drugi na OI 1964 (pojedinačno) i na PS 1966 (pojedinačno); treći na OI 1964 i 1972 (oba puta ekipno); prvi na omladinskom PS 1961.

Magyar, Zoltan (1953), mađ. reprezentativac u sp. gimnastici; na konju s hvataljkama osvojio prva mjesta na OI 1976, na PS 1974 te na PE 1973 i 1975.

Mahek, Alojz (1895–1978), službenik; nogometaš, od 1914 igrao za SK Velika Srbija, a poslije I svj. rata do 1929 za SK Jugoslavija (Beograd). Dobitnik Specijalne zlatne plakete NSJ.

Mahe, Phil (1958), reprezentativac SAD u skijanju, pobjednik Svjetskog kupa 1981–82.

Maier, Fred Anton (1938), norv. reprezentativac u brzinskom klizanju; prvi na OI 1968 na 5000 m, drugi na OI 1964 i 1968 na 10 000 m; treći na OI 1964 na 5000 m; prvi na PS i PE 1968; postigao 11 SR.

Maier, Josef — Sepp (1944), reprezentativac SR Njemačke u nogometu (95 nastupa u periodu 1966–79), vratar, član FC Bayern, München; igrao za reprezentaciju SR Njemačke koja je na PS 1974 osvojila prvo mjesto i na PE 1976 drugo mjesto. S ekipom FC Bayern osvojio naslov prvaka SR Njemačke 1969, 1972, 1973 i 1974, pobijedio u nac. kup natjecanju 1966, 1967, 1969 i 1971. Evropskom kupu pobjednika nac. kupova 1967 i Evropskom kupu nac. prvaka 1974, 1975 i 1976. Prekinuo s aktivnim igranjem 1979 poslije teške saobraćajne nesreće.

mailspiel, starofranc. igra slična golfu. Igra se na stazi dugačkoj otprilike 500 koraka, pokrivenoj finim pijeskom. Igrači udaraju drvenu kuglu batom sa savitljivom drškom nalik na čekić i nastoje u što manje udaraca protjerati kuglu kroz željezna vrata u obliku luka. M. je bio poznat u vrijeme kralja Karla V (1363–80), ali je zbog velikih uloga u novcu zabranjen. U vrijeme Luja XIV (1643–1715) igra je postala popularna i proširila se gotovo na sve dvorove; u novije vrijeme igra se samo u Montpellieru.

main gasing, borba zvrkovima u Maleziji i Indoneziji: svaka od dvije momčadi zavrti po jedan veliki, do 8 kg tež. drveni ili metalni zvrk u krugu i nastoji njime izbaci protivnički zvrk iz kruga. Kadkada se natječu u tome čiji će se zvrk duže vrtjeti. Dobro bačen zvrk može se vrtjeti satima. Tehnika bacanja zvrka podsjeća na tehniku bacanja diska u atletici.

main nue (franc.), zajednički naziv za tri načina igre pelote. Način igranja m.n. pripada u tzv. indirektnu igru pelote u kojoj igrači stoje okrenuti zidu, a loptu bacaju i odbijaju na suprotan (čeon) zid igrališta ili je prethodno upućuju na bočni (uzdužni) zid. Igra se na različitim igralištima prema kojima su i nazvani različiti načini pelote, igra na place libre naziva se main nue en place libre, na frontonu — main nue en fronton, a na trinquetu — main nue en trinquet.

Maiorca, Enzo (1931), tal. ronilac; u dubinskom uronu na dah dosegao, 1974, dubinu od 87 m za 2 min i 36 sek, koristeći pri tom uteg od 22 kg.

maitta (jap.; pobijeden sam), džudo: znak ili gesta, odn. izreka kojom se priznaje predaja prilikom borbe u parteru, pri izvedenom gušenju ili poluzi. Najčešće se predaja iskazuje lupkanjem dlanom po strunjači, svojem ili protivnikovom tijelu, lupkanjem stopalom ili uzvikom maitta.

Majder, Branimir (1926), nastavnik tjele. odgoja; zamjenik direktora Doma sportova Zagreb; sp. radnik. Bavio se košarkom (KK Željezničar, Karlovac), te plivanjem i vaterpolom (PK Udarnik, Karlovac); košarkaški i plivački trener, savezni košarkaški sudac. Bio tajnik Saveza za fizičku kulturu Karlovca i Odbora radničke sportske djelatnosti; tajnik Komisije VI PS u košarci (1976) i PE u klizanju, strelčarstvu i boks. Jedan je od organizatora izgradnje Košarkaškog stadiona Šanac i Školske sportske dvorane u Karlovcu. Dobitnik Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH (1968).

majica duginih boja, biciklizam: triko majica (dres) s trakom duginih boja na prsima koja se tradicionalno dodjeljuje prvaku svijeta.

majler (engl. miler), konjički sport: konj koji najbolje trči na srednjim stazama ravnih galopskih utrka, od 1600 m (engl. milja) pa do 2000 m.

majoritet (lat.), šah: nadmoć u broju pješaka bilo na kraljevom, bilo na daminom krilu.

Majska nagrada za fizičku kulturu, društveno priznanje sportašima, sp. radnicima, sp. i radnim organizacijama za pistignute uspjehe u razvijanju f.k.; dodjeljuje je republike i pokrajinske organizacije za f.k. ili drž. organi; [1] Savez organizacija za fizičku kulturu Bosne i Hercegovine daje M.n. od 1962; od 1978 umjesto te nagrade, Republički komitet za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SRBIH dodjeljuje Dvadesetpetomajsku nagradu; [2] Republički sekretarijat za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske dodjeljivao je M.n. 1962–77; od 1978 uvedena je

MAE GERI

PH. MAHRE

